

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-459

24.4.2026

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Utgifter til slamsuging av borevæske etter maskinhavari – formuestap – konstatert før overlevering?

Sikrede krevde dekning under sin bedriftsansvarsforsikring for utgifter til slamsuging av borevæske etter et maskinhavari under boring av en kanal på en eiendom. Etter avtalen mellom partene skulle sikrede utføre borearbeidene, mens kunden blant annet skulle stille med gravemaskin og stå for lensing av vann og bentonitt, herunder slamsuging av borevæske. Under arbeidet oppsto det hydraulikkproblemer på sikredes boremaskin. Sikrede fortsatte en periode boringen samtidig som borevæske ble pumpet og slamsugd, før det senere ble konstatert at borekronen var ødelagt, og at maskinen hadde havarert. Kunden fremmet senere krav mot sikrede for merkostnader i prosjektet, blant annet kostnader til slamsuging. Tvisten mellom partene endte i rettsmekling og et rettsforlik i form av et nulloppgjør. Sikrede meldte kravet til foretaket. Foretaket ga delvis dekning for flere kostnadsposter, men avsto dekning for slamsugingskostnader på kr 385 003 med henvisning til forsikringsvilkårenes kontraktsansvarsunntak. Sikrede anførte at slamsuging etter avtalen var kundens ansvar, og at kostnadene oppsto etter at maskinen havarerte og arbeidene var stanset. Det dreide seg derfor ikke om oppfyllelse av kontrakten, men om et erstatningskrav for merkostnader kunden ble påført. Foretaket anførte at kostnadene oppsto som ledd i forsøket på å gjennomføre borearbeidene i tråd med kontrakten, og at de derfor måtte anses som oppfyllelseskostnader som var unntatt dekning etter kontraktsansvarsunntaket. Foretaket viste også til at det uansett ikke forelå noen tingskade. Nemnda kom til at tapet ikke var dekket av bedriftsansvarsforsikringen, og viste til at denne ikke omfattet rene formuestap. Nemnda bemerket videre at sikrede også hadde en dekning for formuestap, men at denne ikke omfattet tap konstatert før overlevering.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 385 003

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til slamsuging etter et maskinhavari.

Sikredes bedriftsansvarsforsikring dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting, person og formuestap, men har følgende unntak:

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.2 Bedriftsansvar

5.2.2.1 Oppfyllelse av sikredes kontrakt

Forsikringen omfatter ikke utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt

(dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise el.l.) herunder

- skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen, selv om skaden materialiserer seg etter overlevering

- verdireduksjon/prisavslag/tap på grunn av mangelfull, forsinket eller uteblitt oppfyllelse av kontrakten
- omkostninger til hel eller delvis omgjøring av sikredes kontrakt, eventuelt verdien av denne dersom omgjøring ikke skjer eller utføres av andre.

Sikrede utførte arbeider som omfattet boring av en kanal på en eiendom. Ifølge avtalen skulle sikrede utføre borearbeidene, mens kunden var ansvarlig for enkelte egne leveranser i prosjektet. Tilbud fra sikrede datert 29.11.22, som senere ble akseptert av kunden, anga blant annet at kunden skulle holde gravemaskin til hjelp for håndtering av boreutstyr og for lensing av vann og bentonitt, herunder slamsuging av borevæske.

Under gjennomføringen av arbeidet oppsto det hydraulikkproblemer på sikredes boremaskin. Sikrede fortsatte i en periode å forsøke å bore, samtidig som det ble pumpet og slamsugd borevæske. Senere viste det seg at borekronen var ødelagt, og at boremaskinen hadde havarert. Etter dette ble borearbeidene stanset.

Som følge av maskinhavariet fikk kunden kostnader knyttet til slamsuging av borevæske. Høsten 2023 ble det fremmet et erstatningskrav mot sikrede for merkostnader som var påløpt i prosjektet, herunder kostnader til slamsuging. Sikrede videreformidlet kravet til foretaket og meldte saken som et forsikringstilfelle per e-post 2.10.23. På dette tidspunktet var kravet angitt til et samlet beløp, med nærmere spesifisering av ulike kostnadsposter.

I perioden som fulgte, var det løpende korrespondanse mellom sikrede og foretaket, herunder oversendelse av ytterligere dokumentasjon og spesifisering av kravspostene. Foretaket opplyste i juni 2024 at saken ikke ville bli behandlet under prosjektforsikringen, men at den ville bli vurdert under bedriftsansvarsforsikringen.

Parallelt med behandlingen hos foretaket oppsto det tvist mellom sikrede og kunden om de økonomiske oppgjørene i prosjektet. Kunden tok ut stevning for tingretten 24.6.24. Sikrede inngav tilsvarende og fremmet motsøksmål 27.8.24. Saken ble senere løst ved rettsmekling, hvor det ble inngått rettsforlik i form av et såkalt nulloppgjør. Dette innebar at sikredes aksepterte, og omtvistede utestående for arbeidene i prosjektet ble benyttet til å dekke merkostnader som følge av maskinhavariet.

Foretaket aksepterte i april 2025 delvis ansvar for flere av de fremsatte kostnadspostene og utbetalte 14.5.25 et samlet beløp på kr 624 589. Foretaket avsto å dekke kostnader på kr 385 003 knyttet til slamsuging av borevæske.

Sikrede brakte avslaget inn for Skadeutvalget i samarbeid mellom foretaket og Maskinentreprenørenes Forbund. Skadeutvalget konkluderte med at den omtvistede posten ikke var dekningsberettiget.

Saken ble deretter brakt inn til Finansklagenemnda 10.10.25.

Sikrede krever dekning for kostnader knyttet til slamsuging av borevæske og bestrider at unntaket for kontraktsansvar kommer anvendelse. Slamsuging og bortkjøring av borevæske var ikke en del av sikredes kontraktsforpliktelse overfor byggherren. Kostnadene gjelder rene merkostnader som byggherren ble påført etter at boremaskinen havarerte, og på et tidspunkt hvor det ikke lenger pågikk noen kontraktsoppfyllelse fra sikredes side. Det er derfor ikke tale om prisavslag, retting eller andre gjensidighetsbeføyelser, men om et erstatningskrav fra tredjeperson for formuestap som følge av skade. Sikrede viser til nemndspraksis og juridisk teori som tilsier at kontraktsunntaket må avgrenses mot slike tredjepartstap og anfører at en videre tolkning vil gjøre ansvarsforsikringen illusorisk.

Sikrede anfører også at forsikringen omfatter formuestap, og at spørsmålet om tingskade uansett er uten betydning.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for tapet på kr 385 003 og anfører at kostnaden gjelder oppfyllelse av sikredes kontrakt med byggherren. Merkostnadene ble pådratt som ledd i forsøk på å gjennomføre borearbeidene i tråd med kontrakten, ved fortsatt boring og tilførsel av væske for å få borekronen løs. At kostnadene ble høyere enn forutsatt som følge av maskinhavariet, endrer ikke at de er oppfyllelseskostnader. Det er uten betydning hvem som etter avtalen bar ansvaret for slamsuging og bortkjøring, og kostnadene kan ikke anses som følgeskade i forsikringsvilkårenes forstand.

Foretaket anfører videre at det uansett ikke foreligger noen tingskade, men kun ordinære kostnader ved boreoperasjon, eventuelt økt slamproduksjon.

Foretaket anfører til slutt at det dreier seg om erstatningskrav for formueskade, og at denne forsikringen kun omfatter formuestap som konstateres etter overlevering av sikredes avtalte kontraktsforpliktelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for kostnader til slamsuging av borevæske på kr 385 003 under sikredes bedriftsansvars- og formueskadeforsikring.

Nemnda forstår saken slik at det dreier seg om erstatningsansvar for kostnader, og at det ikke foreligger noen tingsskade.

Sikredes bedriftsansvarsforsikring gjelder «skade på person eller ting» og «økonomisk tap som følge av dekningsmessig skade». Denne forsikringen omfatter ikke ren formueskade.

Sikrede har også dekning for formuestap, som omfatter erstatningsansvar for «rene formuestap som konstateres etter overlevering av sikredes avtalte kontraktsforpliktelse».

Slik saken er opplyst, dreier kostnadene seg om utgifter som oppsto under forsøk på å oppfylle sikredes kontraktsforpliktelse. Tapet er dermed konstatert før overlevering, og ikke dekket av forsikring for formueskade.

Nemnda behøver etter dette ikke vurdere om unntaket for kontraktsansvaret kommer til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).